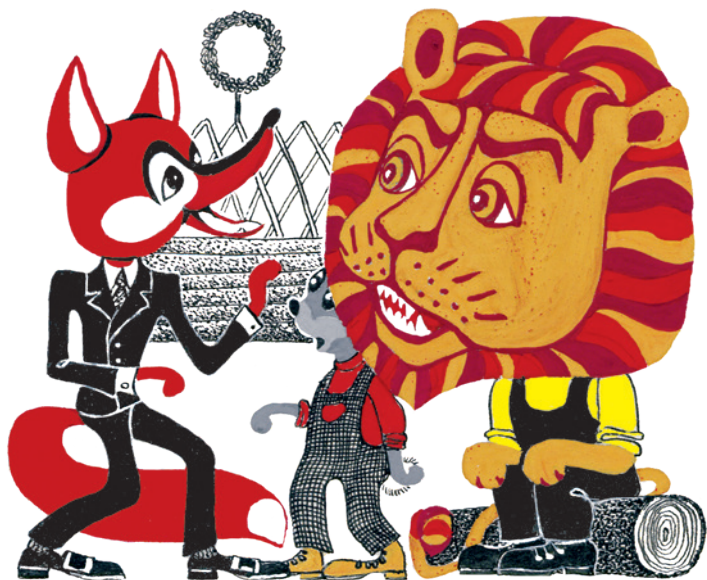

LÕVI LÕRR JA JÄNES JASS

pidasid plaani uut maja ehitama hakata, sest vanal oli katus katki, lagi lagunenud ja põrand puru. Pealegi oli keldrisse salamahti sisse kolinud Roti-pere. Rotid kolasis majas ringi, nuhkisid toidukambris ning kippusid vägisi võimust võtma. Lõvi nad veel pisut pelgasid, Jassi aga jooksis robinjal jalust maha.

Jassil oli nutumaik suus, kui ta Lõrrile kurtis:

„Ee... enam mina Rottidega ühes ei ela! Muudkui kolistavad ja kolavad ja söövad meie söögid ära!“

Mis Jassil-Lõrril muud üle jäi kui elamuehitusega kihkukähku pihta hakata.

Lõvi tassis ja rassis lõvi kombel. Kui üks paras palk sai paika pandud, oli tükk tegu järgmise kohale-

toimetamisega. Päevad läksid, nädalad jooksid ning kuud kulusid, kuid ehitus edenes vaevaliselt. Jass rühmas küll jõudumööda kaasa, aga tema jaksust oli vähe abi.

Keset kõige kibedamat tööd ilmus äkki platsi Rebane. Istus, vaatas ja vangutas pead:

„Vennakesed-vennikesed, teie uhke ulualune vajub varsti viltu!“

Kui Lõvi Lõrr ja Jänes Jass tahtsid teada, et miks ta viltu peaks vajuma, oli Rebane kadunud.

Ehitajad uurisid oma maja igast kandist, et kus see viga peaks olema, aga neile ei torganud midagi silma. Ja töö läks tasapisi edasi.

Kui majale said sarikad peale, kinnitas Lõvi sarika külge kuuseokstest ja pohlavartest pärja. Nii nõudis kohalik komme.

Vaevalt sai pärg paika pandud, kui Rebane oli jälle kõksti kohal. Istus, vaatas ja vangutas pead:

„Kaimukesed-kullakesed, teie uhke ulualune vajub varsti viltu ja katus kukub kolinal kaela!“

„Mis meie ulualusel viga on?“ tahtis Lõvi teada, kuid nägi põõsastest veel ainult Rebase sabaotsa.

„Ei mina Rebast usu!“ ütles Jass. Lõrris aga hakkas kuri kahtlus kasvama – äkki ongi midagi valesti tehtud või hoopis tegemata jäetud.

Lõrr ei saanud enne rahu, kui pidi Rebase kätte leidma. See istus Tibutare jäätisebaaris ja limpsis pika keelega kollast kohevat munajäätist.

Rebane kuulas Lõvi üsna ükskõikse näoga, viimaks vaevus vastama:

„Eks otsi viga ise üles!“

„Ole meheks, tule näita!“

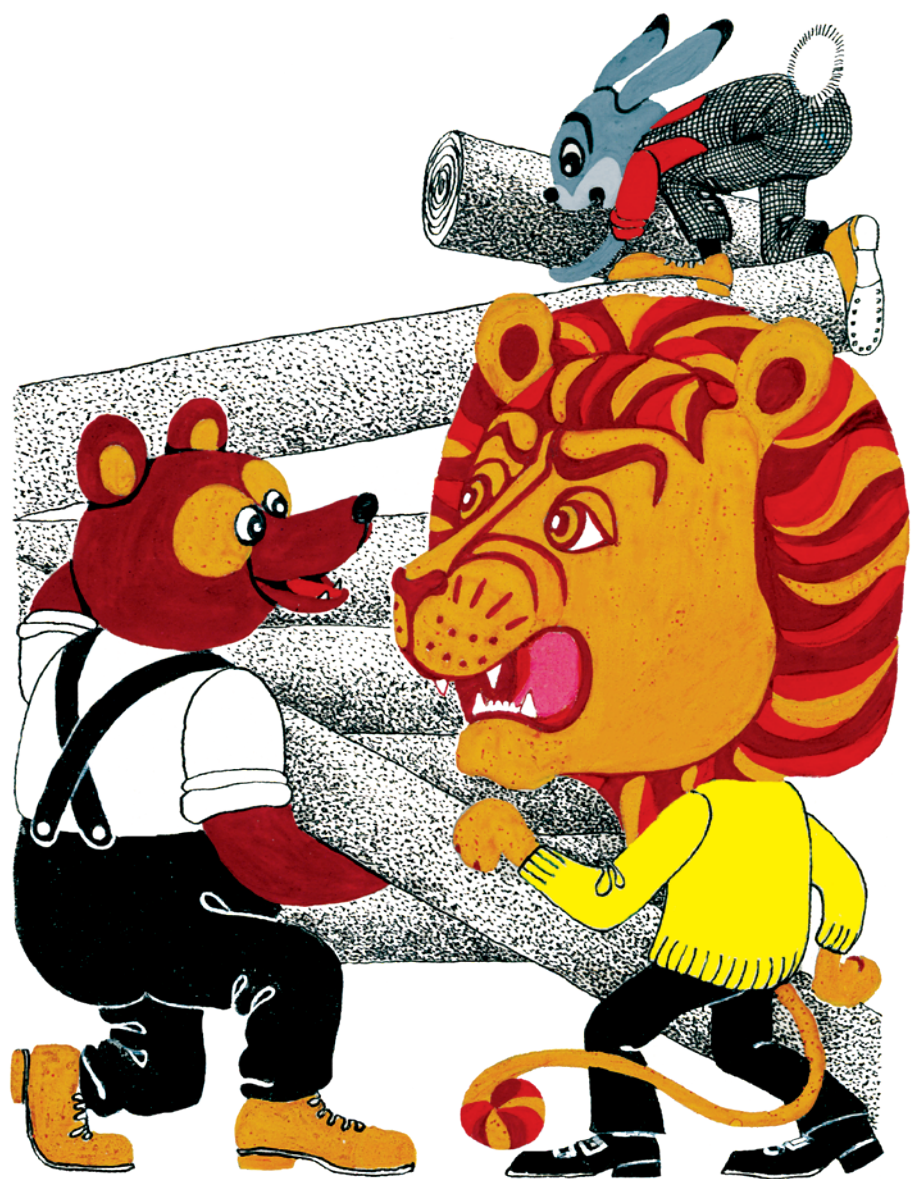
„Mul pole aega! Lähen kinno „Kukkede kuristikku“ vaatama,“ ütles Rebane ja lehvitas saba.

Kui Lõvi Lõrr mõru meelega kodu poole lontsis, nägi ta juba eemalt, et Jänes Jass ja ei keegi muu kui Karu-isand ise tõstavad ehituselt palke maha.

„Mis te, pimevaimud, nüüd teete?“ möirgas Lõvi, nii et maa värises. Kohe aga kuulis ta, et Karu oli juhtunud majast mööda minema ning imestanud, et majal alusmüüritegemata. Aga ega nii suur hoone alusmüürita püsti püsi.

„Seda see Rebane siin ennustamas käis,“ mõtles siis Jass ning ütles Karule, et kus viga näed laita, seal tule ja aita! Ja Karu aitaski. Aitas täna. Ja homme. Ja ülehomme. Aitas niikaua, kui maja sai valmis.

Aga ütlemist, et **kus viga näed laita, seal tule ja aita**, tuntakse praegugi.

AUTORILT

Kirjutasin „Lõvi Lõrri ja Jänes Jassi“ raamatu peaaegu kuuskümmend aastat tagasi.

Sagedastel lugejatega kohtumistel on minult korduvalt küsitud, kuidas tulin mõttele nii erinevatest loomadest nagu lõvi ja jänes raamat kirjutada.

Vastus on lihtne – see tulenes mu tööst. Selleni viis mind üks meie lasteajakirjanduse olulisemaid ja ajakestvamaid sündmusi, milles mul oli õnn osaline olla.

Tollal ilmus meil koolilaste ajakiri Pioneer, mille toimetuses ma töötasin. Mäletan, kuidas vaimustusime ideest hakata Pioneeri kõrval välja andma ka väikelaste ajakirja.

Uue ajakirja ilmumiseks ettevalmistusi tehes sõitsime kolleeg Valli Hurdaga Leedumaale Genyse (Rähni) toimetusse töövisiidile, sest meie naabritel Leedus ja Lätis olid mudilaste ajakirjad juba mõnda aega ilmunud.

Sellel reisil saime nii mõndagi naabrite kogemustest kõrva taha panna ning võin nüüd, mitukümmend aastat hiljem, öelda, et minu esimese lastele kirjutatud proosaraamatu tegelased – mina kui oma lõvilakka meenutava punase juuksepahmakaga lõvi ja Valli kui oma suurte silmadega maailma uudistav jänes – ilmusid minu kujutlusse leedu kolleegidega kohtudes.

Lõvi ja jäneselega ühinesid jututegelastena peagi ka kaelkirjak – pikakoivaline energiast pakatav Genysee peatoimetaja – ning lontiskõrvaline eesel – ajakirja halli tuka-tutiga kunstnik.

Kirjutasin Lõrri-Jassi lugusid pikemate ja lühemate vaheaegade järel ning osa nendest ilmus meie uues, lugejate poolt vaimustusega vastu võetud ajakirjas Täheke, kuni lõpuks sõandasin käsikirja kokku pannes raamatu väljaandmisele mõelda.

Raamatu illustreerijaks jäi Valli Hurt – kes siis veel!

Meenub ka lõvi ja jänese nimepanemise lugu.

Kui jänese sai endale pikemalt mõtlemata sobiva nime, siis lõvi puhul olin sellega veidike kimpus. Mu väike poeg märkas seda ja ütles: „Mis siin pikalt arutada, lõvi nimi on ju Lõrr!“ Ja nii jäigi.

Valli Hurt asus Lõrri-Jassi raamatut erilise innu ja hasardiga illustreerima ning sellele lisas võrtsi meie omavaheline kokkulepe kujutada teatud loomi äratuntavalt sarnasena konkreetse inimesega, kelle isikuomadusi olin lugudesse poetanud.

Juhtus nii, et samal ajal, kui Valli oli oma tööga lõpule jõudnud, avati Palangas kolme Balti liiduvabariigi lasteraamatuillustratsioonide näitus, kuhu saadeti ka Lõrri-Jassi raamatu pildid.

Näitust külastanud leedu kolleegide Vytautas Barauskase ja Stasys Jusionise üllatus-imeistus oli vägagi kõnekas, kui nad Valli joonistatud kaelkirjakus ja eeslis ennast ära tundsid.

Need vigurlikud pildilahendused meeldisid paljudele ning jäid kauaks meelde.

„Lõvi Lõrri ja Jänes Jassi“ raamatus lõpeb iga lugu kas mõne meie vanasõna või kõnekäänuga, millel loo idee põhinebki.

Olen alati imetlenud meie esivanemate mõttetarkust ja vaimuerksust ning pean seda meie üheks väärtuslikumaks vaimuvaraks.

Soovin seda oma lugude kaudu natukenegi lastele tutvustada, sest **mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea.**

A handwritten signature in black ink, reading "Olivia Saar". The script is cursive and elegant, with the first name "Olivia" and the last name "Saar" clearly distinguishable.

10.08.2020